

Výroba palcátu

Sepsal: Tomš Papilus Maximus

Palcát je moc prima zbraň a tak se každou bitvu divím, jak málo lidí ho používá. Asi ještě nepoznali **J**. Palcát můžu vřele doporučit nováčkům a stejně tak lenochům, jako jsem já, kteří jsou líní na nějaké šermířské finty. Palcát nemá žádný směr seku, takže s ním mlátíte jak vám zrovna padl do ruky a jak je celá jeho horní polovina pěkně měkká, je velmi těžké s ním někomu ublížit. Zbraň je to navíc docela (pokud ho teda neuděláte moc velký) aerodynamická a lehká, takže i pekelně rychlá (a díky nízké váze o to bezpečnější). Přitom má těžiště vpředu, takže se s ním nedá šmrdat a sama zbraň vás nutí k tomu, dělat pěkné náprahy. No prostě zbraň, která bojuje za vás **J**.

Jen jednu maličkost – nikdy nesmíte palcát přepravovat nebo nedej bože skladovat tak, aby něco deformovalo pera, neb ty se pak od sebe různě odtrhají a zkroučí a z pěkně symetrického palcátu vám zbude onuce!! Palcát je vždy na vrchu!!!!!!!!!!!!!!!

potřebný materiál: jasanová větev, obyč hladká karimatka 12mm (je zbytečné na čepel používat EVA karimatku – je drahá, těžká a blbě se s ní pracuje a normální vydrží na sekeře skoro stejně – EVA se vyplatí jen na toporu), chemopren, kůže, barvy, někdy molitan

potřebný vercajk: pila a spol. na opracování topora, klacík na kydání chemoprenu, řezák na koberce, lihovka, šmirgl (hrubost cca 40 a 160), štětce atp. na barvení

Postup:

a) toporo:

Toporo kruhového průřezu z jasanové či bukové větve, nebo ze zhublované násady na motiku na průměr cca 30mm nalakujeme a obalíme 2-3 vrstvami kobercovky a je hotovo. Osobně doporučuju spíš tu násadu – na palcát to chce dokonale rovné toporo. Detaily o volbě a úpravě dřeva v příslušných sekcích.

Vychytávkou je udělat na konec topora hlavici (ze dřeva, palcáty nevyvažovat). Hlavici si vyřezeme z vhodného dřeva a k toporu přichytíme dvěma vruty (6mm průměr a tak dlouhé, aby v toporu byly cca 50mm hluboko – tedy většinou délky 100 – 140 mm). Druhou variantou je vyrobit hlavici z karimatky, obalit kobercovou a nabarvit (tak jako na obrázku výše). Odpadne problém s nutností do tenkého průřezu topora vtěsnat 2 vruty pro dřevěnou hlavici a díru pro kožený řemen (viz níže)

U jednoručních palcátů se totiž ještě vyplatí vrtnout skrz toporo pod rukojetí díru a tou protáhnout buď pořádný kožený řemen, nebo hodně pevný provázek a udělat si tak oko, kterým si palcát (nebo i sekeru, palici – tam to platí též) chytnete k ruce tak, že vám ji nikdo nevytrhne a vy naopak budete moci bez obav vytrhávat z rukou zbraně joudům, co tuhle vychytávku nemají. Nemluvě o tom, že takový řemen zlepšuje i ovladatelnost zbraně. Někdy je trochu na obtíž, ale rozhodně se vyplatí.

Na obrázku vidíme starší výrobek s perfektně fungujícím řemenem. Zbraň nemá pořádnou hrušku, jen je na konci namotán špalík z kůže (doporučuji z estetických důvodů řešit jinak (viz text. nad fotografií.)

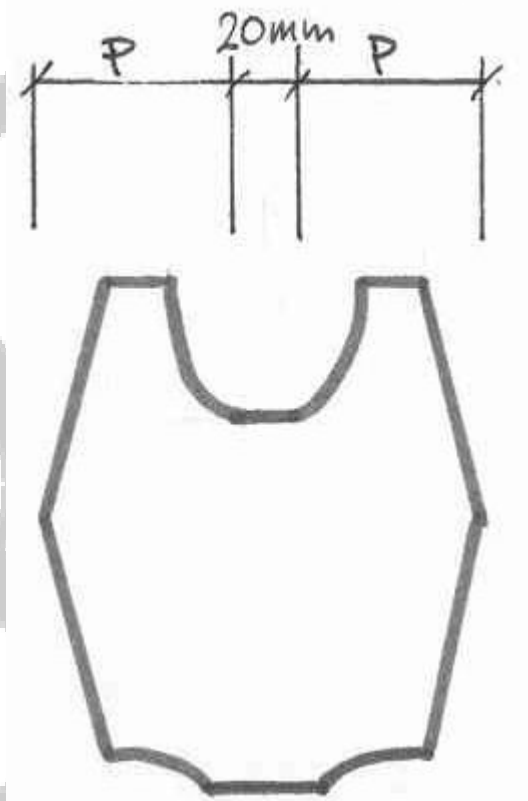
b) biják:

Existují dvě varianty bijáku – buď jde o kouli či šišoid (někdy s větším množstvím trnů, či jen pár velkými), nebo o palcát s tzv. pery (viz foto výše). Popíšeme si výrobu obou variant. Perový podrobně, ten s koulí letmo, neb jsem ho ještě nikdy nevyrobil. Průměr bijáku by neměl překročit cca 100-150 mm. Může být užší, ale ne tlustší (byl by těžký, neaerodynamický a neohrabaný) a může být delší (něco jako měl Sauron ve filmu) ale ne kratší (vypadal by blbě v poměru k tlustému toporu.)

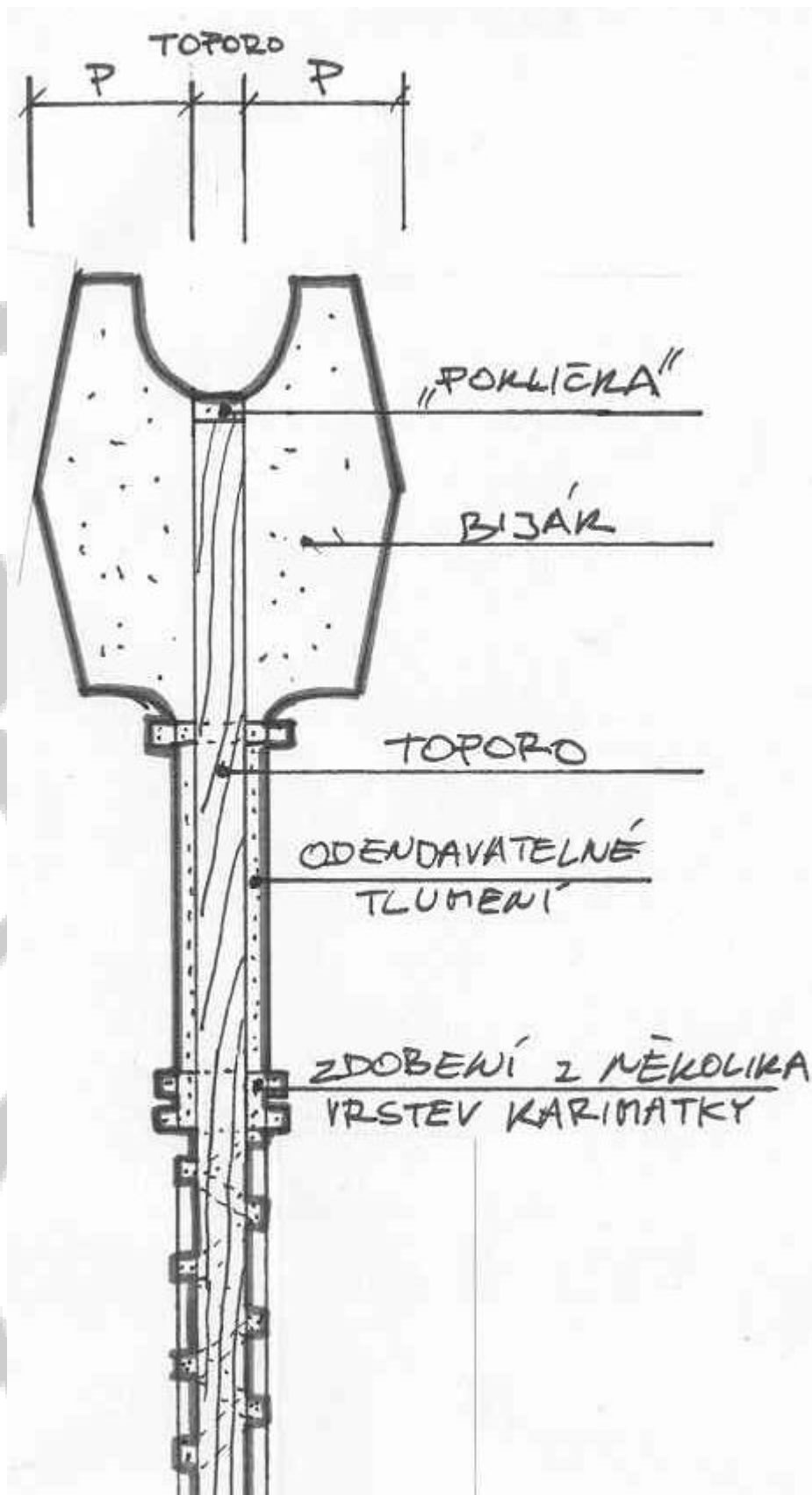
1) Koule – Základní kouli uděláme z molitanu, který lehce stáhneme a k toporu připevníme kobercovou a chemoprenem. Toporo ale ještě před tím pečlivě obalíme karimatkou tl. 12mm a to jak z boku, tak ze předu topora – to proto, aby se nám tvrdé dřevo časem jen tak nepromlátilo skrz molitan. Případné bodce pak opět vytvarujeme z molitanu kobercovkou a opravdu pořádně přiděláme k bijáku – pořádně znamená, že několik tenkých pásů kobercovky půjde od vrcholku bodce ještě minimálně dalších 50mm dál po bijáku. Když budou všechny bodce přilepeny, přelepíme prostor mezi nimi ještě jednou dlouhými pásy kobercovky, aby se nám bodce 100% neodlepili. Když si budeme myslet, že jsme hotovi, zkusíme s bjcem mlátit do stromu či

křoví, či si s ním opatrně zabojuvat (pokud možno proti štítu) abychom zjistili, zdali jsme někde něco nezanedbali.

2) Perový palcát – Perové palcáty mívají obvykle 5-6 per, výjimečně více. Pera vyrobíme z karimatky (obyčejné – EVA je zbytečná) a k sobě slepíme chemoprénem. Vyrobíme si tolik dílů, kolik bude mít palcát per a slepíme je k sobě tak, že každé pero bude slepeno ze dvou vrstev karimatky. Teď jaký ty díly budou mít tvar: jako když vezmete dvě pera a dáte je hranou, která bude nejbližší k toporu k sobě a v tom spoji ještě přidáte tak 20mm na ohyb. Pokud nechápete, koukněte na obrázek; je na něm stříh palcátu rozkresleného níže.

Stříh per palcátu.

Řez bijákem a částí topora nad jílcem. Všimněte si několika věcí – konec topora je přikryt pokličkou z karimatky, „obruče“ jsou vytvořeny navrstvením více dílů karimatky a hlavní tlumení pod bijákem je od „obručí“ vč. jejich nejspodnějších vrstev separováno (je to samostatný dílec obalený karimatkou tak, aby se dal v případě potřeby snadno odendat a vyměnit za nový).

No a pak si rozkreslíme lihovou fixou po karimatce tloušťky 12mm tvar budoucích dílů. Jejich povrch z těch stran, kterými se budou lepit k sobě obrousíme šmirglem, aby k sobě lépe chytly (čím víc, tím líp). Pak k sobě všechny díly pečlivě slepíme (dodržovat návod – hezky nechte všechno řádně odvětrat). Pozor! Uprostřed je třeba nechat díru na toporo!

Nepřesnosti ve výrobě doladíme řezákem či nůžkami.

Pozor! vždy je nutno biják navrhnout tak, aby konec topora byl zakryt karimatkou!!!

poznámka: Tvar palcátu pokud možno vždy volte tak, aby se nezachytával za neřátelské zbraně – zejména perové palcáty se chytí snadno a hlavně díky počtu per (a tím i „háčků“) velmi pevně!

c) uchycení bijáku k toporu:

Obě varianty jsou na chlup stejné – o uchycení k toporu se zde stará kobercovka. Cca 300mm dlouhými pásy přilepíme biják do polohy v jaké ho chceme mít – pás půjde pěkně od topora, kde je nalepen alespoň na 70 mm topora, mezi pery palcátu, přes vršek, zpět mezi pery na druhé straně a znovu aspoň 70mm na toporo. Vše ještě můžeme pojistit tím, že biják k toporu přilepíme chemoprenem. Pásy kobercovky na toporu pak ještě párkrát přemotáme páskou dokola, aby se od topora neodchlipovali.

d) omotání bijáku kobercovkou:

1) Koule – Zde další dobalování není většinou nutné. Dostatek kobercovky (tj. min 2 vrstvy) je díky uchytávání na toporo a tvorbě základního tvaru snad po celé ploše bijáku. Není-li tak, dopolepme!

2) Perový palcát - Nejprve zpevníme obvod per. První kus kobercovky začnem přilepovat na jednom konci u topora a lepíme postupně dokola po obvodu pera k druhému konci u topora. Pak, je-li to potřeba, natrháme kobercovou pásku na pruhy poloviční šíře a dále jimi zpevníme obvod čepele. Soustředíme se na

horní hranu a především pak na dolní hranu, kde pruhy kobercovky přilepíme i kousek po topoře (min.cca 3 cm) tak, aby se karimatkový biják pevně spojil s dřevěným toporem. Dolní hranu a vůbec všechny hrany, kde hrozí trhání takto zpevníme 4-6 pruhy poloviční kobercovky. U palcátu by takové hrany měli být jen minimálně, takže většinou vystačíme jen s onou základní vrstvou a pak finální esteticou (viz dál).

Již širokými pruhy pak polepíme celou plochu per tak, aby šly pěkně ve směru topora. Vrstvy na sebe lepíme s cca 25% překrytím, vždy od topora k ostří. Na ostří pak dáme ještě jeden extra finální pruh kobercovky. Hotovo

e) tlumení topora:

U naprosté většiny palcátů je třeba obalit toporo. Těsně pod biják umístíme souvislý obal z EVA karimatky. Tím vytlumíme tak velkou část topora, aby byla celá horní polovina zbraně 100% měkká. Spodek topora pak už jen dozdobíme a je hotovo. Okolo se válí fotografie dvou různých palcátů – oba jsou zdobeny a vyráběny stejnou technologií. Zlaté obruče, stejně jako kanelura či spirála na dolní části zbraně jsou vyrobeny z obyčejné karimatky, přilepené chemoprenem k podkladu (toporo obalené kobercovou páskou) a překryté kobercovkou.

A přidám ještě jeden typ. Nejprve připevněte biják, pak dozdobte toporo a až nakonec připevněte váleček s tlumením co je těsně pod bijákem. Toto tlumení totiž dostává zabrat a může se stát, že ho bude třeba za nějaký ten rok vyměnit. Bude-li toto tlumení poslední vrstvou, kterou jste na zbraň dali, snadno ho vyměníte za nové bez toho, že byste museli rozebírat celý palcát.

f) barvení:

Palcát je třeba barvit vodou ředitelnými akrylátovými barvami (jsou nejpružnější a nerozpouští lepidlo kobercovky). Vhodný je např. balakryl. Pokud nám nevyhovují prodávané odstíny, bez servítek si z nich namícháme vlastní odstín. Čepel přetřeme 2-mi vrstvami balakrylu. Obě po zaschnutí přebrousíme jemným šmirglem. Tuto základovou vrstvu doladíme s pomocí sprejů, dalších barev a štětce, nebo angmarským patinováním s pomocí kusu molitanu. Vyzdobenou čepel přetřeme bezbarvým lakem (1-2 vrstvy).

g) finální úpravy:

Jílec omotáme kůží.

-----konec-----